

скитѣ пѣвици от XVIII ст. въ ариитѣ. 2) Поставено при една каденца, А. означава, че тя трѣба да се направи свободно, по вкуса на изпълнителя.

Арбосъ, Ерикъ Фернандецъ — *Arbos, Enrique Fernandez* — испански цигуларь, компонистъ и диригентъ, род. 25 дек. 1869 въ Мадридъ; училь при Монастерио, Виотанъ и Иоахимъ; отъ 1904 е преподавателъ въ консерваторията, диригентъ на Симфоничния оркестър и солистъ въ кралския оркестър въ Мадридъ. Писалъ: цигулкови нѣща, музикалната комедия „Центърът на земята“, пѣсни. Издалъ е творения на Вийотанъ.

Арденте, ит. Ardente — горещо, огнено, буйно.

Ардити, Луиджи — *Arditi Luigi* — виолонистъ и компонистъ, род. 22 юли 1822 въ Крешентино, умр. 1 май 1903 въ Хове при Бригтонъ, капелмайсторъ въ Милано, Туринъ и после на италианската опера въ Ню-Йоркъ, Царинградъ и Петербургъ. Творби: операта „Шпионинъ“ и още две такива инструментални писки — главно за цигулка. А. е популяренъ чрезъ своята танци за соло пѣние, съ колоратурна бравура, отъ които най-обичанътъ е *Pavana* — „Целувката“.

Ардито, ит. Ardito — смѣло, решително.

Аренски, Антонъ Степановичъ — даровитъ руски компонистъ и теоретикъ, род. 20 юли 1871 Новгородъ, умр. 25 февр. 1906 въ Тариоки (Финландия); ученикъ на Римски Корсаковъ въ Петербургската консерватория, самъ учителъ по композиция въ Московската консерватория и после директоръ на Придворната пѣвческа капела въ Петербургъ. Макаръ и ученикъ на Корсакова, въ творчеството си А. не следва направлението на тъй наречената „петорка“ (Бородинъ, Мусоргски, Балакиревъ, Римски и Кюи). Умрѣлъ сравнително твърде младъ, 45 год. А. оставя едно значително творческо наследство, състоящо се отъ: две симфонии, 3 опери: „Сънь на Волга“, „Рафаель“ и „Наль и Дамаянти“, два струнни кварнета и единъ клавирквинтет, три сюити за пиано съ оркестър, музика къмъ „Бахчисарайския фонтанъ“ на Пушкина, за соли хоръ и оркестър, кла-

вирни писки, църковна музика. Учениците на А. по „Хармония“ (съ 1000 задачи къмъ нея) и по „Музикални форми“ сѫ били въведени въ голѣма частъ руски музикални училища и консерватории.

Прецови срічки — се наричатъ италянските наименования на нотите: до, ре, ми фа сол ла, изнамбрени отъ Гвидо отъ Арецо, а после прибавено и си.

Ариза, ит. aria, фр. air. — се нарича солова писка за единъ гласъ, съ инструменталенъ съпроводъ — оркестър или пиано. А. може да биде на отдѣленъ, самостоятеленъ текстъ („концертна ария“: Бетховеновите „Аделаида“, „Ахъ, перфидо“ и др.) или като съставка часть отъ опера, каната или оратория. 2) А. наричатъ сѫщо малкитѣ (народни) пѣсни въ Франция — air popular, като равнозначно понятие на „пѣсень“. 3) Всички мелодии и теми съ вариации, като „Les airs variées“ отъ Берии и др.. Оперната А. служи за изразяване на единъ важенъ лирически или драматически моментъ отъ развитието на творението, въ който пѣвците показватъ и своето гласово изкуство — особено колоратурните, даващи, съ мъжчински пасажи — стакати и др. трудности, възможностъ да се покаже най-съвършената гласова техника,

Ариета, ит. Arietta — умалително отъ ария — малка, къща ария.

Ариозо, ит. Arioso — малъкъ мелодически откъслекъ, който се поставя въ срѣдата или края на речитатива — нѣщо срѣдно между ария и речитативъ.

Ариости, Атилио — *Ariosti Attilio* — плодовитъ оперенъ компонистъ, род. 5 ноемв. 1666 въ Болония, умр. с. т. 1740. Отначало духовно лице, но, отличенъ виртуозъ на чело и виола, започва да компонира църковна музика, а следъ това и опери; 1716 отива въ Лондонъ, дето заедно съ Бунончини, влизатъ въ конкуренция съ Хендель и успѣватъ да помрачатъ славата му. Нѣкои сочатъ А. като първи учителъ на Хенделя (заедно съ Бунончини). Творби: 25 опери, нѣколко оратории, канти и др.

Пристидъ Квинтилиянъ — гръцки музикалент писателъ отъ I и II ст. сл. Хр., авторъ на съчинението „De musica libri“.